

EU og Internationalt
Den 15. januar 2025
FVM 408

SAMLENOTAT
Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 27. januar 2025

1. Formandskabets arbejdsprogram for første halvår 2025
- *Præsentation fra formandskabet*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 2

2. Internationale handelsaftaler og -forhandlinger på landbrugsområdet
- *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 5

3. Behov for ændringer af procedurer for gennemgang af præstationsrapportering af de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik samt forenkling
- *Information fra formandskabet og udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 13

4. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om samarbejde mellem myndigheder med ansvar for håndhævelse af direktiv (EU) 2019/633 om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden
- *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM (2024) 576
Side 17

5. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2021/2115 og (EU) 2021/211 vedrørende styrkelse af landbrugernes position i fødevarerforsyningskæden
- *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM (2024) 577
Side 21

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

Den 27. januar 2025

1. Formandskabets arbejdsprogram for første halvår 2025

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Det polske formandskab har sikkerhed for Europa som et tværgående tema for deres arbejdsprogram, herunder er der syv overordnede aspekter, som fokuserer på intern sikkerhed, ekstern sikkerhed, informationssikkerhed, energisikkerhed, økonomisk sikkerhed, fødevareforsyningssikkerhed og sundhedssikkerhed. I forhold til fødevareforsyningssikkerhed forventes der at være fokus på landbrugssektorens konkurrenceevne og modstandsdygtighed over for kriser. På landbrugsområdet ventes fokus at være på den fælles landbrugspolitik efter 2027, at styrke landmændenes position i fødevareforsyningskæden samt udvikling af landdistrikterne. På planteområdet vil formandskabet bl.a. søge at opnå generel indstilling på forhandlingerne om nye genomteknikker i forhold til planteforædling. På veterinærområdet ventes formandskabet at prioritere forhandlingerne af forslaget om transport af dyr. På fiskeriområdet vil formandskabets fokus være på fastsættelse af de fiskerimuligheder, der skal fastsættes i løbet af første halvdel af året og arbejde videre med gennemførelsen af forslaget om ændring af de flerårige planer for Østersøen, Nordsøen og vestlige farvande samt ændringen af forordningen om visse foranstaltninger med henblik på bevarelse af fiskebestande over for lande, der tillader ikke-bæredygtigt fiskeri. Regeringen vil tage formandskabets prioriteter til efterretning. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. januar 2025 med henblik på en præsentation.

Baggrund

Polen overtog den 1. januar 2025 formandskabet for Rådet. Polen indgår i trio-formandskab med Danmark (andet halvår 2025) og Cypern (første halvår 2026).

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. januar 2025 med henblik på en præsentation fra formandskabet.

Formål og indhold

Det polske formandskab ligger i starten af lovgivningscyklussen efter valget til Europa-Parlamentet i juni 2024 og indtrædelsen af den nye Kommission den 1. december 2024. Kommissionens arbejdsprogram for 2025 er endnu ikke præsenteret.

Sikkerhed for Europa er det tværgående tema for det polske formandskab, og herunder er der fokus på syv overordnede aspekter, som er intern sikkerhed, ekstern sikkerhed, informationssikkerhed, energisikkerhed, økonomisk sikkerhed, fødevareforsyningssikkerhed og sundhedssikkerhed. Herudover er formandskabets overordnede hovedprioriteter blandet andet en ny europæisk pagt for konkurrenceevne, en meritbaseret udvidelsespolitik med særlig fokus på Vestbalkan, en fremtidig samhörighedspolitik der udligner udviklingsniveauet mellem EU's regioner og en fælles landbrugspolitik med fokus på landbrugernes indtjening og strategisk autonomi.

På fødevareområdet vil det polske formandskab blandt andet afholde en konference om mulighederne for at bruge insekter i foder. På veterinærområdet vil formandskabet fokusere på forhandlingerne af forslaget om transport af dyr, som blev igangsat i foråret 2024, hvor man vil forsøge at opnå enighed om dele af forslaget. I forhold til forslaget om hunde og kattes velfærd er det forventningen, at Europa-

Parlamentet tidligst vedtager en holdning til forslaget i slutningen af det polske formandskab. Dermed vil det kun være den indledende trilogforhandling, der vil finde sted under polsk formandskab. På planteområdet ventes formandskabet at søge at opnå generel indstilling om nye genomteknikker i forhold til planteforædling. Dertil forventes formandskabet at fortsætte forhandlingerne om forslagene om henholdsvis frø og skovfrø, hvor formandskabet vil arbejde for en generel indstilling på sidstnævnte.

På landbrugsområdet vil formandskabets overordnede fokus indenfor fødevarerforsyningsikkerhed være tiltag, der kan forbedre landbrugssektorens konkurrenceevne og øge dens modstandsdygtighed over for kriser, stabilisere landmændenes indkomst, udvikle landdistrikterne og styrke landmændenes stilling i fødevarerforsyningskæden. I den sammenhæng vil formandskabet blandt andet have fokus på drøftelser om visioner for fremtidens landbrug og fødevarer samt afholde konference om den fælles landbrugspolitik og fødevarerforsyningsikkerhed. I forhold til at styrke landbrugernes stilling i fødevarerekæden vil det være en prioritet for formandskabet at løfte forhandlingerne om de forslag, som blev fremsat i december 2024 om ændring af den fælles markedsordning og samarbejde ved grænseoverskridende urimelige handelspraksis. I forhold til den globale handel med landbrugsvarer vil formandskabet sætte fokus på standarder og produktionsvilkår i tredjelande.

På fiskeriområdet vil formandskabet have fokus på EU-fiskeriflådens konkurrenceevne, og at beslutninger tages under hensyntagen til den videnskabelige rådgivning og de socioøkonomiske aspekter af fiskeriet. Formandskabet vil have fokus på forhandlinger om de fiskerimuligheder, der skal fastsættes i løbet af første halvdel af året og endvidere på forhandlinger med UK og Norge for relevante bestande. Med hensyn til fiskerisamarbejde med tredjelande vil formandskabet lægge vægt på samarbejdet med Norge, Island og Færøerne. Formandskabet vil dertil arbejde videre med gennemførelsen af forslaget om ændring af de flerårige planer for Østersøen, Nordsøen og vestlige farvande samt ændringen af forordningen om visse foranstaltninger med henblik på bevarelse af fiskebestande over for lande, der tillader ikke-bæredygtigt fiskeri. Formandskabet forventer endvidere indledende drøftelser om revisionen af den fælles fiskeripolitik.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om formandskabsprogrammet.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Præsentationen af formandskabets program har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller finansielle konsekvenser. Regeringen vil tage konkret stilling til de enkelte forslags konsekvenser.

Høring

Sagen er i skriftlig høring i Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg, § 2-udvalget (landbrug), § 5-udvalget (fiskeri) og Den Nationale Komité for Landbrugsdyr.

Rådet for Grøn Omstilling mener, at arbejdsprogrammet for det polske formandskab på fødevarerområdet virker ensidigt fokuseret på økonomi og forsyningsikkerhed. Rådet for Grøn Omstilling finder, at der bør tages hensyn til klima og biodiversitet, herunder til omstilling mod mere plantebaseret produktion, hvilket vil såvel sænke klimagasudslip som mindske erhvervets arealforbrug og dermed potentielt frigive arealer til natur. Hertil kommer at der skal lægges vægt på hensynet til vandmiljøet i form af sænkning af udledning af næringsstoffer. I forhold til fiskeriet finder Rådet for Grøn Omstilling, at der

også her mangler hensyn til vandmiljø, havnatur og biodiversitet, bl.a. ift. restriktioner på fangstredskaber, som skader havbund og dermed biodiversitet. Rådet for Grøn Omstilling mener, at det virker som om, formandskabet er mere fokuseret på at lette byrder for erhvervene end på at beskytte klima, miljø og natur. Rådet for Grøn Omstilling vil ikke afvise, at der kan ske administrative forenklinger, men det må ikke ske på bekostning af hensynet til klima, miljø og natur.

Danmarks Fiskeriforening PO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation støtter, at en af formandskabets prioriteter er at styrke EU-fiskerflådens konkurrenceevne, hvilket er helt i tråd med Kommissionens politiske retningslinjer. Danmarks Fiskeriforening PO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation mener, at det er glædeligt, at formandskabet vil lægge vægt de socioøkonomiske aspekter af fiskeriet. Fiskeriforvaltningen i EU har alt for længe kun haft fokus på miljømæssig bæredygtighed, hvorfor det hilses velkommen, at fokus nu også rettes imod de socioøkonomiske konsekvenser af fiskeriforvaltningen. Fokus på fiskeriets konkurrenceevne og de socioøkonomiske aspekter flugter med Kommissionens politiske retningslinjer og det ”mission letter”, som udstikker kursen for Kommissionens arbejde i de kommende fem år.

Danmarks Fiskeriforening PO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation kan tilslutte sig, at formandskabet vil lægge vægt på samarbejdet med Norge, Island og Færøerne. Som samarbejdet har udviklet sig i Nordatlanten, er det vigtigt, at EU afsøger mulighederne for at indgå fiskeriaftaler for at styrke EU’s samarbejde med Island og Færøerne.

Danmarks Fiskeriforening PO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation finder det positivt, at Kommissionen tilsyneladende vil arbejde videre med forslaget om at fjerne 5 pct.-reglen i forvaltningsplanerne for Østersøen, Nordsøen og de vestlige farvande, og at formandskabet eksplicit nævner det i sit arbejdsprogram. Danmarks Fiskeriforening PO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation mener, at bestemmelsen strider imod selve grundprincippet i forvaltningsplanerne, og den måde, som man har valgt at definere MSY-strategien på, hvor en plan vurderes at være bæredygtig, hvis sandsynligheden for at bestanden falder under den nedre grænseværdi på langt sigt er mindre end 5 pct. Det vil altså sige, at bestanden i få tilfælde kan være mindre, uden det kompromitterer den overordnede strategi. Hvis bestanden aldrig må falde under grænseværdien, bliver omkostningen i tabt udbytte meget høj, som det bl.a. ses af TAC’en for tunge i 3a i 2025.

Danmarks Fiskeriforening PO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation mener, at Kommissionen indtil videre i sine forslag til gennemførelsesbestemmelser har fremsat vidtrækkende forslag, som gør det meget vanskeligt for både fiskerierhvervet og de nationale myndigheder at håndtere de fremtidige regler på fiskerikontrolområdet. Sammenholdt med, at implementeringen sker i så højt et tempo, at det nærmest er umuligt at vurdere om Kommissionens forslag holder sig inden for det mandat, der er udstukket i selve kontrolforordningen. Danmarks Fiskeriforening PO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation mener, at noget kunne tyde på, at Kommissionens i forslagene til gennemførelsesbestemmelser foreslår regler, som kan være i direkte modstrid med den politiske aftale, der blev indgået mellem rådet og Europa-Parlamentet.

Danmarks Fiskeriforening PO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation bemærker, at fiskerikommissæren under sin høring i Europa-Parlamentet i november 2024, klart har tilkendegivet, at han vil arbejde mere pragmatisk og mindre dogmatisk end man har gjort tidligere, for at styrke fiskeriets konkurrenceevne og medvirke til at gøre det lettere at drive virksomhed. Danmarks Fiskeriforening PO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation mener, at denne tilgang desværre ikke er blevet udmøntet i Kommissionens forslag til gennemførelsesbestemmelser.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at Rådet vil tage præsentationen af formandskabsprogrammet til efterretning.

Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage formandskabets prioriteter til efterretning.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Internationale handelsaftaler og -forhandlinger på landbrugsområdet KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. oktober 2024.

Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen orienterer generelt en gang i kvartalet om status for EU's regionale og bilaterale handelsaftaler og -forhandlinger samt multilaterale forhandlinger på landbrugsområdet. Generelt vil regeringen arbejde for en mere robust handelspolitik, der skaber vækst og velstand, men samtidig understøtter europæisk forsyningsikkerhed. Sagen er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 27. januar 2025 med henblik på information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Baggrund

Kommissionen orienterer generelt en gang i kvartalet om status for EU's regionale og bilaterale handelsaftaler og -forhandlinger samt multilaterale forhandlinger på landbrugsområdet.

Sagen er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 27. januar 2025 med henblik på information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Den russiske invasion af Ukraine medfører en række afledte konsekvenser og påvirker markedssituationen for landbrugsvarer på en række områder med prisudsving på fødevarer, foder, handelsgødning og energi. Polen, Ungarn og Slovakiet har indført nationale importforbud for korn fra Ukraine, efter de særlige EU-regler om forbud mod salg af ukrainsk korn i Polen, Ungarn, Slovakiet, Bulgarien og Rumænien udløb den 15. september 2023. Ukraine har rejst WTO-sager mod hvert af de tre lande i september 2023. Sagerne er stadig i indledende konsultationsfase. I den seneste prognose fra Det Internationale Kornråd (IGC) af den 21. november 2024 skønnes det, at Ukraines andel i produktionsåret 2024/25 kommer til at udgøre 8 pct. af den globale eksport af hvede og 12 pct. af den globale eksport af majs. Til sammenligning udgjorde Ukraines andel i produktionsåret 2020/21 9 pct. af den globale eksport af hvede og 13 pct. af den globale eksport af majs. EU's initiativ om alternative fragtruter ("solidaritetsbaner") samt etablering af den vestlige Sortehavskorridor bidrager fortsat til at fastholde eksporten af ukrainske landbrugsprodukter til EU og verdensmarkedet.

Ukraine har siden den 6. juni 2022 fået midlertidig told- og kvotefri adgang for landbrugsprodukter til EU's marked. Ordningen omfatter midlertidig suspension af indgangsprisordningen for frugt og grøntsager samt ophævelse af alle toldkvoter og told på import af landbrugsprodukter og forarbejdede landbrugsprodukter fra Ukraine. Formålet er fortsat at bidrage til at afhjælpe de økonomiske og handelsmæssige udfordringer for ukrainsk økonomi, der er opstået som følge af Ruslands invasion. Som følge af kritik fra en række medlemsstater over ordningens utilsigtede negative konsekvenser for visse dele af

europæisk landbrug indeholder forordningen udbyggede beskyttelsesforanstaltninger, hvis der opstår markedsforstyrrelser i EU eller i én eller flere medlemsstater. Derudover er der for de mest sensitive landbrugsprodukter (fjerkræ, æg, sukker, havre, majs, gryn og honning) etableret en automatisk 'nød-bremse', der sikrer genindførsel af told, hvis importen overstiger bestemte niveauer. Referenceperioden omfatter 2. halvår 2021 samt årene 2022 og 2023. Ved udgangen af 2024 havde Kommissionen aktiveret beskyttelsesmekanismen for havre, gryn, æg, sukker og honning, da importen havde nået det fastsatte niveau. Da toldkvoterne ligeledes var opbrugt, foregik yderligere import af produkterne fra Ukraine på almindelige WTO-vilkår. Niveauerne er nulstillet for alle produkter den 31. december 2024, og nye kvoter er indført. Den midlertidige og ensidige handelsliberalisering udløber den 5. juni 2024. Kommissionen arbejder på at indføre en permanent og gensidig løsning i regi af associeringsaftalen mellem EU og Ukraine, hvilket Danmark udtrykte støtte til i efteråret 2024.

Rådet vedtog den 30. maj 2024 en markant forhøjelse af importtolden på kornprodukter fra Rusland og Belarus, som i dag har ingen eller meget lav told. Toldforhøjelserne trådte i kraft den 1. juli 2024. De pågældende produkter vil samtidig blive udelukket fra adgang til EU's toldkontingenter. Formålet er at begrænse importen af en række landbrugsvarer fra Rusland og Belarus og dermed forhindre dels mulig forstyrrelse af EU-markedet for korn, dels fortsatte indtægter til russisk økonomi. Belarus er inkluderet pga. landets nære relationer til Rusland, som skaber risiko for russisk omgåelse via det belarussiske marked. Tiltaget skal ses i sammenhæng med EU's sanktioner mod Rusland og Belarus og støtte til Ukraine efter den russiske invasion. I efteråret 2024 var udenrigsministeren medunderskriver på et fælles ministerbrev sammen med Sverige, Finland, Irland, Polen, Estland, Letland og Litauen, hvori man opfordrede Kommissionen til at fremsætte et forslag til at øge tolden på yderligere produkter.

Eksport generelt

EU eksporterede i 2023 for ca. 228,6 mia. euro og importerede for ca. 158,6 mia. euro, hvilket gav EU et handelsoverskud på landbrugsområdet på ca. 70,1 mia. euro (ca. 521,5 mia. kr.) i 2023. I 2024 ligger handelsoverskuddet på landbrugsområdet fortsat på et stabilt, højt niveau og udgjorde for perioden januar-september 2024 ca. 50,6 mia. euro (ca. 377,5 mia. kr.).

EU's tre største eksportmarkeder i 2023 var fortsat UK, USA og Kina, som sammenlignet med 2022 udviklede sig med øget eksport til UK på 7 pct., mens eksporten til USA og Kina i 2022 faldt med henholdsvis 6 pct. og 8 pct. I 2023 var EU's tre største importmarkeder Brasilien, UK og Ukraine, dog faldt importen fra Brasilien med 15 pct. sammenlignet med 2022. Importen fra Ukraine faldt med 10 pct. sammenlignet med 2022, men var dog stadig 71 pct. højere end i 2021.

WTO-forhandlingerne

Verdenshandelsorganisationen (WTO) er i høj grad præget af manglende fremdrift i forhandlingssporet på landbrugsområdet, hvilket traditionelt har været og stadig er et af de mest komplicerede områder med meget fastlåste positioner og kun begrænset fleksibilitet hos medlemmerne. I forlængelse heraf er et udfordrende område spørgsmålet om udviklingslandenes handelsvilkår i WTO.

Forhandlingerne om anden del af aftalen om miljøskadelige fiskerisubsidier fortsætter, efter det ikke lykkedes at nå til enighed under WTO's 13. ministerkonference i Abu Dhabi tidligere i 2024. Forhandlingerne bygger oven på den delaftale, der blev indgået i forbindelse med den 12. ministerkonference (MC12) i juni 2022. Efter mere end 20 års forhandlinger blev der således indgået en delaftale om miljøskadelige fiskerisubsidier, som i første omgang bl.a. omfatter subsidier relateret til illegalt fiskeri (IUU) og overfiskede bestande. De udestående emner vedrører subsidier, der bidrager til overfiskeri og overkapacitet.

Bilaterale handelsforhandlinger

EU og UK indgik den 24. december 2020 en Handels- og Samarbejdsaftale. Selvom aftalen formelt trådte i kraft den 1. maj 2021, er der fortsat udfordringer i forhold til at afbøde negative konsekvenser af Brexit med blandt andet overgangsordninger. EU og UK indgik den 27. februar 2023 en politisk principaftale ("Windsor Framework") om implementering af Nordirlandsprotokollen. Aftalen dækker blandt andet over varehandel, herunder told og sundheds- og plantesundhedsstandarder (SPS), medicin samt moms og afgifter. Efter flere udskydelser startede udrulning af UK's grænsekontrolmodel (BTOM) den 31. januar 2024 med krav om sundhedscertifikater for animalske produkter samt planter og planteprodukter, der er kategoriseret med høj og middel risiko. Fra 30. april 2024 blev der indført risikobaseret fysisk kontrol og identitetskontrol på de certifikatpligtige varer. Efterfølgende har Storbritannien, for import af planter og planteprodukter, opdelt middelrisikogruppen i A og B. Begge grupper er certifikatpligtige ved import, men kun varer i gruppen middel-A skal importanmeldes og importkontrolleres ved grænsen. Implementering af sundhedscertifikater samt fysisk grænsekontrol er generelt forløbet uden de store udfordringer.

EU og Mercosur-landene (Argentina, Brasilien, Paraguay, Uruguay) opnåede den 28. juni 2019 enighed om handelsdelen af en bredere associeringsaftale. I 2023 blev der indledt nye forhandlinger mellem parterne for at drøfte et tillægsinstrumentet til selve handelsaftalen, der skal understrege bæredygtighedsforpligtelserne uden at genforhandle selve aftalen. Kommissionen har i december 2024 afsluttet forhandlingerne på politisk niveau i forbindelse med Mercosur-topmødet i Uruguay. Som en del af aftalen er parterne blevet enige om en supplerende tekst om handel og bæredygtighed, som blandt andet vil sikre konkrete tilsagn om at standse skovrydning efter 2030 i overensstemmelse med de nationalt bestemte bidrag i henhold til Parisaftalen. Aftalen skal nu godkendes på begge sider.

EU og Mexico blev i starten af 2020 enige om de sidste udeståender i forhandlingerne om en modernisering af den eksisterende frihandelsaftale fra 2000, men en endelig afslutning udestår. Med moderniseringen af aftalen sikres yderligere liberalisering af handelen med varer og tjenesteydelser samt reduktion af ikke-toldmæssige handelshindringer m.m. Aftalen indeholder et ambitiøst bæredygtighedskapitel med stærke og juridisk bindende forpligtelser ift. miljø- og klimabeskyttelse.

EU og Chile opnåede i december 2022 enighed om en modernisering af handelsdelen af den eksisterende associeringsaftale mellem parterne. Aftalen forbedrer markedsadgang for handel og investeringer og indeholder et bæredygtighedskapitel. EU har ratificeret aftalen, der nu afventer ratifikation i Chile.

Forhandlingerne med Australien blev igangsat i sommeren 2018, men er aktuelt sat på pause. På trods af, at parterne nåede langt i forhandlingerne, er der dog fortsat substantielle udeståender, især på landbrugsdelen.

EU indledte i 2016 forhandlinger med Indonesien om en frihandelsaftale, som potentielt også vil indebære fordele for landbrugssektoren i EU. Fra dansk side arbejdes sammen med ligesindede EU-lande for, at forhandlingerne bidrager til bæredygtig produktion af råvarer, især palmeolie. EU og Malaysia forventes også i januar 2025 at annoncere en genoptagelse af forhandlingerne, efter at de i 2012 blev sat på pause.

Frihandelsforhandlinger med Thailand, der blev indledt i 2013, blev sat i bero efter militærkuppet i 2014, men genoptaget i 2023. Ligeledes er frihandelsforhandlingerne med Filippinerne blevet genoptaget i 2024, efter at de har været i bero siden 2017.

Forhandlingerne med Indien om en frihandelsaftale blev besluttet genoptaget ved EU-Indien topmødet

i maj 2021, og der har været afholdt ni forhandlingsrunder. En frihandelsaftale med Indien vil være af stor strategisk, politisk og økonomisk betydning. Parallelt forhandles også med Indien en investeringsbeskyttelsesaftale og en aftale om geografiske oprindelsesbetegnelser (GI).

Kinesiske undersøgelser af europæiske landbrugsprodukter

De kinesiske myndigheder har den 17. juni 2024 igangsat en antidumping-undersøgelse af svinekød og biprodukter fra EU. Undersøgelsen omfatter konkrete eksportører i Spanien, Nederlandene, Danmark og Frankrig. Fra kinesisk side er det endvidere den 21. august 2024 meddelt, at der igangsættes en antisubsidie-undersøgelse af mejerisektoren i en række EU-medlemsstater og af flere ordninger under EU's fælles landbrugspolitik. Begge sager ses som en kinesisk modreaktion på Kommissionens indførelse af midlertidig udligningstold på importen af batteridrevne elbiler fra Kina til EU. EU og Kina har i WTO-regi gennemført konsultationer om udligningstolden i december 2024 og om antisubsidie-undersøgelsen på mejeriområdet i november 2024. Senest har de kinesiske myndigheder den 27. december 2024 annonceret en undersøgelse af importeret oksekød og forarbejdede oksekødsprodukter. Undersøgelsen omfatter to europæiske producenter fra henholdsvis Irland og Frankrig samt producenter fra USA, Brasilien, Argentina, Costa Rica, Australien og New Zealand.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres i forbindelse med drøftelsen, men skal i henhold til TEUF artikel 207, stk. 3 og jf. artikel 218 godkende frihandelsaftaler.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Drøftelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Drøftelsen vil ikke i sig selv berøre beskyttelsesniveauet. Det vurderes, at åbningen af nye markeder og indgåelsen af nye handelsaftaler generelt vil have positive erhvervsøkonomiske og samfundsøkonomiske effekter.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer støtter generelt EU's offensive handelspolitik, hvor der er fokus på indgåelse af frihandelsaftaler med strategisk vigtige markeder. Fokus på eksport er afgørende for at sikre vækst og beskæftigelse i Danmark og i Europa.

Landbrug & Fødevarer støtter den indgåede EU-aftale om forlængelse af midlertidige, ensidige handelsliberaliserende foranstaltninger (ATM) for ukrainske varer eksporteret til EU, der udløber d. 5. juni 2025. Aftalen bidrager både til at afhjælpe de økonomiske og handelsmæssige udfordringer for ukrainsk økonomi, der er opstået som følge af Ruslands invasion, og samtidig beskytter den mod utilsigtede negative konsekvenser for visse dele af europæisk landbrug via de vedtagne beskyttelsesforanstaltninger og trigger-mekanismer for konkrete, sensitive sektorer. Det er derfor afgørende, at aftalen håndhæves, når importen overstiger de aftalte tærskelværdier. Ift. den forestående proces med at revidere den foreliggende associeringsaftale med Ukraine vil det på samme måde være afgørende at finde den rette balance mellem tildeling af gradvis, ukrainsk markedsadgang til det indre marked og at modgå risikoen for markedsforstyrrelser til EU's følsomme landbrugssektorer. Herunder bør der sikres ækvivalens mellem EU's og Ukraines nuværende og fremtidige standarder for f.eks. dyrevelfærd og miljøhensyn, ligesom det nødvendige myndighedstilsyn bør sikre en korrekt implementering af disse standarder.

Fælles for den danske landbrugs- og fødevarerklunge er et ønske om fokus på, at den indgåede handelsaftale med UK i praksis kommer til at fungere så gnidningsfrit som muligt. Derfor er det fortsat vigtigt, at den praktiske implementering af aftalerne strømliner de administrative procedurer og dokumentationskrav ved handlen mellem parterne, så im- og eksporten faciliteres maksimalt, og at flaskehalse i samhandlen undgås. Dette gælder også den fortsatte implementering af den britiske grænsekontrolmodel og den risikobaserede fysiske kontrol og dokumenttjek vedrørende fødevarer.

Landbrug & Fødevarer lægger vægt på, at den igangsatte dialog med USA fastholdes og leder frem til fælles forståelse på handelspolitiske problemstillinger. Derfor bør det afsluttende arbejde under EU-US Trade & Technology Council følges op, og der bør bygges oven på de søsatte initiativer i de rette fora. Den fortsatte dialog må ske på grundlag af videnskabelige standarder af de forskellige reguleringstilgange i henholdsvis EU og USA. Herunder påpeges fra dansk fjerkræssektors side, at der i det fortsatte samarbejde generelt bør tages særligt hensyn til EU's forsigtighedsprincip og følsomme sektorer, hvor EU allerede har givet væsentlige importindrømmelser i WTO.

Landbrug & Fødevarer ser det desuden som vigtigt, at der bliver skabt markedsadgang, f.eks. i form af veterinære certifikater, til lande i Sydamerika, herunder de lande som EU har indgået frihandelsaftaler med (Chile, Peru, Colombia og de centralamerikanske lande). Det er dog vigtigt for de fælleseuropæiske certifikater, at de veterinære certifikater udarbejdes på baggrund af nuværende certifikaterfaringer og bl.a. giver mulighed for at source råvarer på tværs af EU. Landbrug & Fødevarer ser gerne, at der ved en eventuel revidering af aftalen med Peru og Colombia arbejdes for nul-told for fersk/kølet grisekød. For eksempel har USA nul-told til Colombia, hvilket sætter EU i en meget svær konkurrencemæssig situation.

Landbrug & Fødevarer støtter principielt set fri og fair handel med Mercosur, som EU har indgået en politisk aftale med og senest er enedes med om en supplerende tekst om handel og bæredygtighed. Eksempelvis har mejerisektoren offensive interesser på markedet og er tilfredse med de kvoter til Mercosur-landenes eksportører, der er givet på ost, smør og mælkepulver. Omvendt har okse- og fjerkræsektorerne mere defensive interesser, da der på EU-niveau er betalt en høj pris for aftalen, således at Mercosur får en eksportkvote for oksekød ind i EU på 99.000 tons slagtekropsækvivalens (ca. 76.000 tons produktvægt) og for fjerkræ en kvote på 180.000 tons slagtekropsækvivalens (129.000 tons produktvægt), der samtidig bliver toldfri. Denne tilbudte mængde omfattes desuden ikke af kvotodelingen i forbindelse med Brexit, hvorfor den alene tilfalder EU27. Dette vurderes ikke at være holdbart for stabiliteten på EU's marked for okse- og fjerkrækød eller for den danske eller EU's samlede okse- og fjerkræsektor.

Hvis aftalen godkendes endeligt af parterne, er det centralt, at en implementering sker i overensstemmelse med tidligere anvendte principper for kvotetildeling baseret på licenser og historisk samhandel, således at enkelte store kødeksporterende virksomheder fra Mercosur ikke kan sætte sig på meget væsentlige dele af markedet for import af kød til EU med negative konsekvenser for især SMV'ers mulighed for at agere på markedet. Det er desuden centralt, at Europa-Kommissionen sikrer en lige og fuldstændig implementering af aftalens bestemmelser, og at der i tilfælde af uoverensstemmelser om aftalens implementering i Mercosur følges op hurtigt blandt andet med brug af chief trade enforcement officer-funktionen i Europa-Kommissionen.

Ydermere finder Landbrug & Fødevarer det vigtigt, at arbejdet med frihandelsforhandlinger i Sydøstasien, både i forhold til ASEAN-blokken som helhed og de bilaterale forhandlinger med eksempelvis Filippinerne, fortsat prioriteres, da der her findes et stort yderligere potentiale for blandt andet dansk mejerieksport.

I forhold til Australien-frihandelsforhandlinger, der senest er sat i bero, har særligt mejerisektoren offensive interesser, forudsat at indrømmelser fra EU's side afstedkommer indrømmelser fra australsk side. Desuden er det vigtigt at rådføre sig med branchen, hvis der gives væsentlige tilbud.

Landbrug & Fødevarer støtter de igangværende frihandelsforhandlinger med Indonesien. Landet har uafhængigt af forhandlingerne vedtaget en revideret halal-lovgivning, der trådte i kraft i oktober 2024 og som stiller krav om, at varer der eksporteres til Indonesien skal være halal-godkendt af et akkrediteret halal-certificeringsorgan i eksportlandet. Derudover skal sikres, at der på et udvalgt politik-område allerede eksisterer en samarbejdsaftale mellem det eksporterende land og Indonesien, som afsæt for anerkendelse af halal-eksporten. L&F noterer, at dansk eksport opfylder begge betingelser. Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at en kommende EU-Indonesien frihandelsaftale inkluderer et kapitel, der netop dækker kravet om en form for aftale om halal, og som derved kan erstatte de individuelle aftaler mellem Indonesien og de enkelte EU-medlemslande.

Desuden støtter Landbrug & Fødevarer generelt EU's forhandlinger med Indien om en frihandelsaftale, og der er interesse i at opnå markedsadgang for en række produkter inden for grise-, mejeri- og fjerkræproduktionen, mens især biprodukter fra oksekødsproduktion bør behandles som en sensitiv produkt-kategori. Desuden bør en eventuel aftale adressere eksisterende tekniske handelshindringer og sikre anerkendelse af regionaliseringsprincippet inden for visse produktionsgrene i fødevareklyngen.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at øvrige handelsaftaler og -forhandlinger uden om EU – som f.eks. CPTPP, den indgåede USA-Japan-aftale, RCEP, britiske handelsforhandlinger med tredjelande og den bredere IPEF-aftale – lægger pres på EU for at indgå flere bilaterale handelsaftaler. I denne sammenhæng støtter Landbrug & Fødevarer en opsplitning af fremtidige handelsaftaler i en handelsrelateret del og en investeringsrelateret del, således at færdigforhandlede handelsaftaler sikres en hurtigere ratifikation og anvendelse.

Ift. den kinesiske antidumping-undersøgelse af den europæiske grisekødsproduktion og senest den kinesiske antisubsidie-undersøgelse af den europæiske mejeriproduktion finder Landbrug & Fødevarer, at det er uheldigt, at EU's handelstiltag vedrørende én sektor (el-biler) får afgørende, negativ indvirkning på en anden og helt uafhængig sektor (fødevarer). Det kinesiske marked er særdeles vigtigt for den danske grisekøds- og mejeribranche. Resultatet af EU's beskyttelse af sin egen elbil-sektor via anti-dumping-afgifter pålagt kinesiske elbil-producenter kan således let blive en kinesisk straffold på en vigtig del af EU's fødevarereksport til Kina. Det er derfor vigtigt, at der findes en diplomatisk forhandlet løsning på handelstvisten, før parterne iværksætter mulige tiltag til skade for den indbyrdes handel.

Ift. de aktuelle antidumping-toldordninger, som Kommissionen har indført på gødning fra en række tredjelande og på lysin fra Kina, finder Landbrug & Fødevarer, at tiltagene ikke er hensigtsmæssige, da der er tale om produkter, som landbrugssektoren er afhængige af, og som ikke er tilgængelige i tilstrækkelige mængder og til konkurrencedygtige priser på det indre marked. Tiltagene medfører dermed fordyrelse af den europæiske landbrugsproduktion og en forvridning af konkurrencen for de virksomheder, der anvender produkterne til eksport af videreforarbejdede varer.

DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation (DOSO) henstiller til, at dyrevelfærd indføjes som et kardinalpunkt i samtlige internationale handelsaftaler således, at EU (de enkelte medlemsstater) har frihed til at fravælge import af animalske produkter, der ikke mindst lever op til EU's egne regler for dyrevelfærd. DOSO mener, at internationale handelsaftaler skal modvirke handel med og i særdeleshed transport af levende dyr til fordel for handel med kroppe og forarbejdede produkter.

Global Aktion, Greenpeace, NOAH, Nyt Europa, Verdens Skove og World Animal Protection har følgende bemærkninger til handelsaftalen mellem EU og Mercosur-handelsblokken. Organisationerne finder det bekymrende, at aftalen er forhandlet så længe at dele af aftalen ikke længere er tidsvarende og derfor vil medføre en lang række negative konsekvenser. Særligt de dele, der skal beskytte klimaet, naturen og oprindelige folk. Organisationerne finder det konkret bekymrende, at man fra dansk side ikke har taget stilling til: En nærmere faglig vurdering af de klimapåvirkninger, som en aftale med Mercosur landene vil indebære, at der ikke er en faglig vurdering af aftalens påvirkning af biodiversiteten, herunder særligt afskovning af Amazonas, at der ikke er en faglig vurdering af hvordan aftalen vil påvirke de indfødte folks rettigheder og at der ikke er en vurdering af dansk landbrugs klimaansvar, med en forudset øget import af soja og ethanol.

Organisationerne har tidligere sendt et brev for at understrege de negative konsekvenser for natur, klima og mennesker, som aftalen vil have. Selvom der nu er en række krav til klima og arbejdstagerrettigheder i aftalen, er disse ikke juridisk bindende, men et tillæg til aftalen. Organisationerne understreger, at handel bør bruges som endnu en løftestang til at sikre klima, biodiversitet og mennesker – ikke det modsatte. Den nye lov om afskovning vil være med til at forhindre, at europæisk import er skyld i afskovning og et vigtigt initiativ mod kraftigt at begrænse EU's globale skovrydningsaftryk samt bryde forbindelsen mellem vores forbrug og produktionsmetoder, der medfører skovrydning. Organisationerne mener dog, at det afhænger af hvordan loven implementeres. Selvom loven er en kæmpe sejr for klimaet og naturen, så mener organisationerne, at Kommissionen bruger loven som argument for, at Mercosur-aftalen kan vedtages. Det er ikke et holdbart argument, da loven i sig selv ikke kan ændre Mercosur-aftalens indledede negative konsekvenser. Herunder muligheden for en stigende import af produkter som oksekød, soja og ethanol. Ligeledes beskytter loven mod afskovning udelukkende skov og ikke andre økosystemer. Brasiliens nye præsident ønsker en politik, der skal være med til at skabe bedre forhold for oprindelige folk og naturen i Brasilien. Organisationerne mener ikke, at Mercosur-aftalen står til at kunne understøtte disse mål, men vil nærmere skabe yderligere incitament for skovrydning samt skævvride magtforholdet mellem EU. Grundlæggende mener organisationerne ikke, at handelsaftalen mellem EU og Mercosur passer ind i den nuværende og grønne kurs fra EU. Derfor opfordrer organisationerne regeringen til ikke at ratificere EU-Mercosur-aftalen i dens nuværende form. En handelsaftale med så negative konsekvenser for klima, natur og mennesker, passer ikke til den tid, vi lever i.

Dyrenes Beskyttelse støtter EU's handelspolitiske ønske om gensidigt, lukrative handelsaftaler på globalt niveau. Det er særligt med den begrundelse, at man undgår et dyrevelfærdsmæssigt "race to the bottom", hvor lav dyrevelfærdsmæssig standard bliver økonomisk og konkurrencemæssigt attraktivt for producenter uden for EU. Dyrenes beskyttelse henstiller til, at EU i samtlige handelsaftaler stiller krav om, at animalske produkter eller produkter, der på anden vis involverer eller har betydning for dyr, underlægges de samme krav til dyrevelfærd, som er gældende for produkter produceret i EU. Dyrenes Beskyttelse henstiller desuden til gennemsigtighed i forhold til dyrevelfærdsmæssige konsekvenser af handelsaftaler mellem EU og tredjelande, herunder indirekte konsekvenser for biodiversiteten i oprindelseslandet. Dyrenes Beskyttelse anerkender konsekvenserne af den russiske invasion af Ukraine og deraf de midlertidige handelsliberaliseringer af ukrainske varer. Dyrenes Beskyttelse opfordrer dog til, at også Ukraine underlægges krav om dyrevelfærd matchende niveauet for EU-lande snarest muligt. Dyrenes Beskyttelse henstiller til, at import og eksport og deraf følgende transport af levende dyr i videst muligt omfang erstattes af handel med og transport af slagtede dyr og forarbejdede animalske produkter. Dette med henblik på at undgå eller begrænse dyrs potentielle lidelser og ubehag forbundet med lange transporter.

Dansk Korn og Foder (DAKOFO) er generelt tilhænger af en EU-handelspolitik med fokus på indgåelse af frihandelsaftaler. Omkring de meget vanskelige handels- og logistikforhold vedrørende Ukraines ek-

sport af korn- og proteinråvarer har DAKOFO's medlemsvirksomheder og de EU- brancheorganisationer, som DAKOFO er medlemmer af, stærk fokus på at støtte bestræbelserne på at udbygge de alternative transportruter gennem EU som nødvendig erstatning for de helt eller delvis umulige transporter gennem Sortehavet. Det foretrækkes meget stærkt, at EU sikrer løsninger, så der ikke opstår forskellige nationale restriktioner i logistik- og handelsregler i de Central- og Østeuropæiske nabolande til Ukraine. DAKOFO foretrækker således, at EU følger markedsudviklingen tæt – og at eventuelt nødvendige forholdsregler tages på et samlet, fælles EU-grundlag.

I forhold til drøftelser om tillægsinstrumentet til selve handelsaftalen, hvor bæredygtighedselementerne bl.a. skovrydning er understreget, ønsker DAKOFO at fremhæve betydningen af, at der i lyset af EU's nye EUDR lovgivning indgås aftaler med Mercosur-landene, der kan skabe grundlag for et konstruktivt samarbejde om opfyldelse af intentionerne i den nye EU-lovgivning. En tæt dialog med de sydamerikanske eksportører og myndighederne i landene vil på en række områder være ret afgørende for bidrag til positive resultater i tilknytning til EUDR-målene.

DAKOFO støtter fri og retfærdig international handel og mener, at antidumping-told ofte fører til handelsforstyrrelser og unødige konsekvenser for alle parter i forsyningskæden. Det er DAKOFO's klare vurdering, at protektionistiske tiltag som antidumping foranstaltninger risikerer at skabe en negativ spiral, hvor gensidige restriktioner hæmmer global handel, hvilket kan føre til yderligere tab af konkurrencekraften i EU.

DAKOFO frygter, at den aktuelle antidumping-sag om lysin er en del af en tiltagende handelskonflikt mellem EU og Kina, som også omfatter kinesiske antidumping-tiltag mod EU's eksport af svinekød, mejeriprodukter og senest oksekød og oksekødsprodukter. I denne konflikt taber EU's husdyrsektor på begge fronter: De mister konkurrenceevne på vigtige eksportmarkeder og står samtidig over for højere produktionsomkostninger på grund af stigende priser på bl.a. lysin.

DAKOFO mener, at EU og Danmark bør fokusere på at reducere sårbarheder i forsyningskæden uden at skabe barrierer, der kan skade eksportafhængige sektorer. Dette kan bl.a. opnås igennem reduceret bureaukrati, herunder lettere godkendelse af nye foderprodukter, støtte til etablering af nye produktionsanlæg, samt lettere adgang til de relevante råvarer til reelle verdensmarkedspriser.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt bred enighed i Rådet om vigtigheden af en ambitiøs EU-frihandelsdagsorden, ikke mindst som led i genopretning efter COVID-19. En del medlemsstater har samtidig fokus på de mulige negative konsekvenser for sensitive europæiske sektorer som følge af en øget global samhandel med fødevarer. For så vidt angår WTO er der fuld opbakning fra medlemsstaterne til Kommissionens aktive indsats for at fremme og reformere det multilaterale handelssystem.

Regeringens generelle holdning

Generelt vil regeringen arbejde for en mere robust handelspolitik, der skaber vækst og velstand, men samtidig understøtter europæisk forsyningsikkerhed og sikrer EU's rolle i morgendagens teknologier – uden at EU lukker sig om sig selv.

I forhold til handelsaftaler og -forhandlinger på landbrugsområdet vil man fra regeringens side tage Kommissionens orientering til efterretning, idet omfattende, ambitiøse og bæredygtige handelsaftaler generelt, herunder på landbrugsområdet, er i Danmarks interesse som et vigtigt skridt på vejen til at opnå forbedret adgang til en række store markeder med deraf følgende forøgede eksportmuligheder og vækst i Danmark. Endvidere kommer handelsliberalisering generelt, herunder på landbrugsområdet,

danske forbrugere til gode i form af lavere priser og større udvalg af varer og tjenesteydelser. Regeringen bakker stærkt op om det multilaterale handelssystem med WTO i centrum.

Regeringen arbejder endvidere for stabile, sikre og bæredygtige globale fødevarerforsyningskæder for at modgå konsekvenserne af den russiske invasion af Ukraine. Regeringen støtter endvidere indsatsen for at sikre alternative fragtruter for eksport af korn fra Ukraine til verdensmarkedet. Derudover støtter regeringen også handelsliberaliseringer, der kan være med til at styrke Ukraines økonomi og genopbygning.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg den 11. oktober 2024 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 21.-22. oktober 2024, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. oktober 2024.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

3. Behov for ændringer af procedurer for gennemgang af præstationsrapportering af de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik samt forenkling KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 12. september 2024. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Med EU's seneste landbrugsreform er medlemsstaterne forpligtet til at udarbejde en strategisk plan for gennemførelse af landbrugspolitikken for 2023-27. Implementeringen af de strategiske planer begyndte den 1. januar 2023. Status er, at de to første år med gennemførelsen af den nye reform, efterfølgende ændringer af planerne samt præstationsgennemgang har været en udfordring for de fleste medlemsstater, som har været både kompliceret og tidskrævende. Regeringen finder, at der skal fokuseres på, at processen for godkendelse af ændringsforslag til de strategiske planer bliver strømlinet og forenklet, samt at præstationsrapporteringen er enkel og fleksibel. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. januar 2025 med henblik på information fra formandskabet og udveksling af synspunkter.

Baggrund

Med Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013 skal medlemsstaterne udarbejde en strategisk plan til gennemførelse af landbrugspolitikken.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. januar 2025 med henblik på information fra formandskabet og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Den seneste reform af EU's landbrugspolitik er implementeret fra den 1. januar 2023. Medlemsstaterne skulle forud herfor udarbejde en strategisk plan med beskrivelse af gennemførelsen af landbrugspolitik-

ken. Denne plan skulle fremsendes til Kommissionen senest den 1. januar 2022. Kommissionen godkendte alle medlemsstaters strategiske planer inden den 1. januar 2023, således at planerne kunne træde i kraft for perioden 2023-27.

Gennemførelsen af de strategiske planer i landbrugsreformens første to år har været en udfordring for de fleste medlemsstater, hvilket skyldes flere forhold. For det første medførte reformen ændringer af regelgrundlaget for støttemodtagerne, f.eks. indførelse af konditionalitet, definition af aktive landbrugere og etablering af bio-ordninger under søjle 1. For det andet blev de strategiske planer først godkendt af Kommissionen i anden halvdel af 2022, og det krævede i mange tilfælde tilpasning af national lovgivning og procedurer inden for en begrænset periode i medlemsstaterne. For det tredje har markedssituationen de seneste to år været påvirket af konsekvenserne af Ruslands invasion af Ukraine, varierende input- og salgspriser samt usædvanlige vejrforhold i en række medlemsstater.

I forhold til ændringer af de strategiske planer var dette i det oprindelige forordningsgrundlag begrænset til, at medlemsstaterne én gang årligt kunne anmode Kommissionen om ændring af den strategiske plan. Med ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115, vedtaget i maj 2024, er der nu fleksibilitet til at anmode Kommissionen om ændringer to gange årligt.

Medlemsstaterne har dog erfaret, at processen for Kommissionens godkendelse af ændringer af medlemsstaternes strategiske planer i 2023 var meget kompliceret, langvarig og ressourcekrævende. Kommissionen fremlagde derfor i april 2024 forslag til en række tiltag med henblik på at forenkle processen. Tiltagene omfattede bl.a. begrænsning af detaljeringsgraden i forbindelse med information fra medlemsstaterne til Kommissionen vedrørende ændringen af den strategiske plan, forbedret kommunikation fra Kommissionen til medlemsstaterne, identifikation af gode praksisser, som medlemsstaterne kan anvende med henblik på en mere smidig godkendelsesproces, samt justeringer af det it-system, der anvendes til fremsendelsen af ændringsforslag til Kommissionen.

Danmark fremsendte forslag til ændring af den strategiske plan for 2025 til Kommissionen i oktober 2024, og Kommissionen godkendte ændringsforslaget den 18. december 2024. Det er dog Danmarks opfattelse, at processen for Kommissionens godkendelse af ændringsforslag til de strategiske planer fortsat er kompliceret og ressourcekrævende trods Kommissionens forenklingstiltag fra foråret 2024.

En central del af implementeringen af reformen af den fælles landbrugspolitik er et resultatorienteret fokus, som også betegnes som den nye gennemførelsesmodel (New delivery model). Medlemsstaterne har fået større frihed i deres implementering af den fælles landbrugspolitik. Til gengæld stilles der større krav til detaljeret planlægning og fastsættelse af resultatmål i den strategiske plan. Et centralt element i resultatrammen er præstationsrapporten, som skal sendes til Kommissionen hvert år senest den 15. februar og omfatter implementering af den strategiske plan i det forudgående regnskabsår.

Fremsendelsen af præstationsrapporten har frist samtidig med den årlige regnskabsaflæggelse. Første præstationsrapport blev således fremsendt senest den 15. februar 2024.

Efter modtagelse af præstationsrapporten gennemfører Kommissionen en præstationsafstemning af de indrapporterede data. I den forbindelse har Kommissionen mulighed for at sanktionere medlemsstaten, såfremt der konstateres afvigelser mellem den realiserede og den planlagte gennemførelse, som er godkendt i medlemsstatens strategiske plan. Ved præstationsafstemningen kigger Kommissionen bl.a. på forholdet mellem planlagte og realiserede omkostninger for gennemførte indsatser, f.eks. situationer hvor de gennemsnitlige omkostninger for projekter er blevet væsentligt højere end planlagt.

Kommissionen vil tillige i 2025 og 2027 foretage en gennemgang af præstationer, hvor fokus vil være på opfyldelse af fastsatte resultatmål (milepæle) i den strategiske plan og evt. underopfyldelse af disse. Dette kan f.eks. være situationer, hvor der er realiseret færre hektar inden for ordninger med en klima- eller miljøeffekt end planlagt. Sanktioner kan tage form af krav til justeringer af den planlagte implementering, men også suspension og permanent reduktion af EU-refusion for gennemførte indsatser. Det bemærkes, at evt. sanktioner i forlængelse af præstationsrapporten ikke berører støttemodtageren.

Flere medlemsstater har givet udtryk for, at Kommissionens første præstationsgennemgang har været for restriktiv og administrativt tung. Kritikken skal ses i lyset af, at de kommende års rapporter vil omhandle flere udgifter, og særligt for projektordninger, hvor afvigelser forventes at kunne forekomme relativt hyppigt på grund af den generelle usikkerhed, der er forbundet med de fleste typer af projektordninger, hvor variationen imellem projekter kan være stor. Som konsekvens af kritikken har Kommissionen ultimo 2024 fremlagt forslag til ændring, som har til hensigt at indføre større fleksibilitet gennem en bagatelgrænse for afvigelser i præstationsafstemningen svarende til 2 pct. af bruttoudgifterne.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Gældende dansk ret

Der er ikke redegjort for gældende dansk ret i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Der er ikke redegjort for konsekvenser i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag. Der er således ingen lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser af punktet, ligesom beskyttelsesniveauet ikke påvirkes.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer bemærker, at godkendelsesprocessen for de strategiske planer er meget langsom og kompliceret. Fra erhvervets side mærker man ikke, at denne proces skulle være blevet forenklet.

Landbrug & Fødevarer bemærker endvidere, at det er meget vigtigt for de danske landmænd, at reglerne for støtteordninger under den fælles landbrugspolitik kendes i god tid, inden der skal ansøges om tilskud heraf. Dette vil gøre det muligt for landmændene at gøre klar til at søge tilskud og forberede sig på evt. justerede krav. Beslutningen om, hvordan markerne skal dyrkes, tages allerede, når der udarbejdes markplaner i efteråret forud for næste dyrkningsår. Derfor skal reglerne helst være kendt senest lige efter sommerferien. Eftersom den strategiske plan for det efterfølgende støtteår typisk først bliver godkendt af Kommissionen relativt sent på året, kendes de detaljerede regler og vejledninger først ganske kort tid inden, at ansøgningsrunden starter den 1. februar. Dette vil sandsynligvis også blive tilfældet igen i år.

Landbrug & Fødevarers klare anbefaling er derfor, at processen omkring godkendelse af de strategiske planer bliver forenklet, så det kan mærkes ved, at reglerne for det kommende støtteår er afklaret og godkendt af Kommissionen senest lige efter sommerferien.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at den danske strategiske plan for 2025 er blevet meget sent godkendt (18. december 2024), og at der i godkendelsesprocessen er sket uventede regelafklaringer på et meget sent tidspunkt (medio december 2024). Disse regelafklaringer har indgribende konsekvenser for de landmænd, som vil blive berørt af ændringen. Ændringen betyder, at nogle landmænd ikke kan anvende de arealer, som i 2024 har været brugt til opfyldelse kravet om etablering af 4 pct. ikke-produktive arealer under GLM 8, til opfyldelse af det nye nationale 4 pct. krav (GLM 10), da de vil blive til permanent græs i 2025. Resultatet vil blive, at landmændene pløjer arealerne op og etablerer blomsterbrak for at undgå permanent græsstatus. Dette giver øgede omkostninger for landmanden, og det er problematisk for biodiversiteten, da arealerne kan have ligget brak i mange år.

Landbrug & Fødevarer vil derfor igen kraftigt opfordre til, at den strategiske plan for 2026 er godkendt – og reglerne afklaret senest lige efter sommerferien. I den forbindelse er det vigtigt, at der for 2026 findes en anden løsning for 4. pct. kravet.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at en række medlemsstater vil fremhæve behovet for forenkling på baggrund af erfaringerne med Kommissionens godkendelse af ændringer af de strategiske planer og præstationsrapporterne. Trods sigte om mere effektive processer forventes flere medlemsstater fortsat at finde ændringer af planerne med effekt fra 2025 meget kompliceret, herunder blandt andet i forhold til ændringer af elementer i konditionalitet, hvor flere medlemsstater først fra 2025 implementerer et krav om beskyttelse af kulstofrige jorder. Afsendelse og godkendelse af den første rapport for regnskabsåret 2023 har medført kritik af Kommissionen fra alle medlemsstater. Denne kritik har særligt haft fokus på det store arbejde i mange medlemsstater med at forklare selv mindre afvigelser i enhedsomkostninger.

Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter grundlæggende det mere resultatorienterede fokus i den fælles landbrugspolitik. Regeringen finder, at godkendelsesprocessen for ændringer til den strategiske plan fortsat er omfangsrig og byrdefuld for både medlemsstater og Kommissionen trods forenklingstiltagene fra foråret 2024. Det er fortsat væsentligt, at Kommissionen fokuserer på, at godkendelsesprocessen for ændringer til de strategiske planer bliver strømlinet og forenklet. I forhold til præstationsrapporten hæfter regeringen sig ved, at rapporten og de indholdsmæssige krav er en del af det nye regelgrundlag, som er vedtaget for reformen, men at Kommissionen i lyset af opgavens omfang også bør udvise fleksibilitet over for medlemsstaterne samt gennemføre forenklinger, hvor dette er muligt. Regeringen mener også, at Kommissionen bør undgå unødigt restriktive fortolkninger af regelgrundlaget af hensyn til den administrative byrde i medlemsstaterne og den fortsatte opbakning blandt medlemsstaterne til den resultatorienterede implementering.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. september 2024 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23. september 2024, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 12. september 2024.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

4. **Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om samarbejde mellem myndigheder med ansvar for håndhævelse af direktiv (EU) 2019/633 om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden**
KOM (2024) 576

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har 2024 fremlagt forslag til ny forordning om samarbejde mellem myndigheder med ansvar for håndhævelse af direktiv (EU) 2019/33 om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden. Forslaget har til hensigt at styrke håndhævelsessamarbejdet på tværs af medlemsstater og samtidig styrke de europæiske landbrugeres position i fødevareræddikæden. Forslaget vil skabe en mekanisme for det grænseoverskridende myndigheds-samarbejde for bedre at håndhæve og sanktionere urimelig handelspraksis på tværs af medlemsstater. Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU negativt. Regeringen hilser generelt forslaget velkomment, idet man finder det vigtigt, at der med forslaget kan etableres effektive samarbejdsrelationer mellem de håndhævende myndigheder. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. januar 2025 med henblik information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2024) 576 af den 10. december 2024 fremsendt forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om samarbejde mellem myndigheder med ansvar for håndhævelse af direktiv (EU) 2019/33 af den 17. april 2019 om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden. Forslaget er oversendt til Rådet i en dansk sprogudgave den 13. januar 2025.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. januar 2025 med henblik på information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Forslaget er fremsat på baggrund af erfaringer fra de seneste tre års implementering af direktiv (EU) 2019/633 af den 17. april 2019 om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden. Direktivet har til formål at bekæmpe urimelig handelspraksis i fødevarerhandlen og bemyndiger de håndhævende myndigheder i medlemsstaterne til at efterforske urimelig handelspraksis samt pålægge og effektuere sanktioner mod en part fundet skyldig i urimelig handelspraksis. Såfremt der er tale om urimelig handelspraksis med en grænseoverskridende dimension, muliggør direktivet samarbejde mellem de håndhævende myndigheder i medlemsstaterne og Kommissionen.

Erfaringer har dog vist, at de håndhævende myndigheders informationsindsamling, efterforskning og sanktionering af urimelig handelspraksis er besværliggjort, såfremt en eller flere parter er placeret i forskellige medlemsstater. Disse erfaringer og tilhørende bekymringer har de håndhævende myndigheder

påpeget over for Kommissionen. Kommissionen finder det hertil nødvendigt at styrke samarbejdet mellem de håndhævende myndigheder. Dette gælder særligt i tilfælde, hvor sager indebærer koordinering mellem mere end to medlemsstater.

Kommissionen ønsker med sit forslag at skabe en mekanisme for grænseoverskridende samarbejde mellem håndhævelsesmyndigheder. Forordningsforslaget indeholder en gensidig hjælpemekanisme for samarbejdet mellem medlemsstater. En håndhævende myndighed kan efterspørge oplysninger fra en anden håndhævende myndighed i en anden medlemsstat som led i efterforskning af en mulig urimelig handelspraksis. Oplysningerne skal fremsendes inden for en frist på 60 dage. En håndhævende myndighed kan endvidere anmode en anden håndhævende myndighed i en anden medlemsstat om at tage en række håndhævelsesskridt, herunder i forhold til håndhævelse af en endelig afgørelse om sanktionering af urimelig handelspraksis truffet i den anmodende medlemsstat. Det foreslås i forslaget, at disse håndhævelsesskridt foretages efter national ret i den anmodede medlemsstat. Forslaget indeholder en række gyldige årsagsforklaringer for den forespurgte medlemsstat til at afslå at samarbejde, såsom allerede igangværende efterforskning eller anden håndhævende aktion.

Såfremt der er tale om en urimelig handelspraksis af udbredt karakter (minimum tre berørte medlemsstater), forpligter forslaget de berørte håndhævende myndigheder til at iværksætte en koordineret håndhævelsesproces og til at udpege en myndighed blandt dem til at koordinere det håndhævende samarbejde. En medlemsstat kan afstå fra at medvirke i det koordinerende samarbejde, hvis igangværende efterforskning og/eller håndhævende aktion allerede er indledt i medlemsstaten, eller den urimelige handelspraksis endnu ikke har fundet sted i medlemsstaten.

Kommissionen og medlemsstaternes håndhævende myndigheder skal informeres gennem et indberetningssystem om håndhævelsesaktiviteter, og såfremt der pålægges sanktioner på aktører i fødevareforsyningskæden.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget behandles i Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg, der er ledende udvalg.

Nærhedsprincippet

Forslaget omhandler urimelig handelspraksis af grænseoverskridende karakter. Den grænseoverskridende håndhævelse af urimelige handelspraksisser kan ikke håndteres tilstrækkeligt af medlemsstaterne, specielt i sager med urimelig handelspraksis af udbredt grænseoverskridende karakter.

Da formålet med forslaget samlet set vurderes bedst at kunne indfries ved hjælp af regulering på EU-niveau, vurderes det, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Direktiv 2019/633 er i Danmark implementeret med 'Lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden', jf. lov nr. 719 af 27. april 2021 (fødevarehandelsloven).

Direktiv 2019/633 er et minimumsdirektiv, og medlemsstaterne har derfor haft mulighed for at indføre mere vidtgående regler. Den danske implementering går videre end det bagvedliggende direktiv ved at udvide anvendelsesområdet. Udvidelsen betyder, at alle leverandører i landbrugs- og fødevareforsyningskæden omfattes af direktivet og kan drage fordel af den beskyttelse, som direktivet giver, uanset leverandørens størrelse og relative forhandlingsstyrke.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget kan medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning.

Økonomiske konsekvenser

Forordningsforslaget vil ikke have EU-budgetmæssige konsekvenser, men vil have nationale statsfinansielle konsekvenser og administrative konsekvenser for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, som følge af, at kravene om samarbejde og informationsudveksling mellem myndigheder i de forskellige medlemsstater forventes at medføre mere sagsbehandlingsarbejde og potentielt flere håndhævelsessager. Størrelsesordenen på merudgifterne ved den forventede øgede arbejdsbyrde skønnes at være omkring 0,4 mio. kr. årligt, svarende til et halvt årsværk, alt afhængigt af antallet af sager og omfanget heraf. Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget kan have erhvervsøkonomiske konsekvenser for aktører i fødevarerforsyningskæden.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU.

Høring

Sagen har været i høring på høringsportalen og er sendt i høring i § 2-udvalget (landbrug) og i Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg.

Landbrug & Fødevarer støtter et kontinuerligt og vedvarende fokus på håndhævelsen af den nuværende lovgivning. Landbrug & Fødevarer støtter et kontinuerligt fokus på at komme vanskeligheder ved at håndtere grænseoverskridende praksis med national lovgivning til livs.

Dansk Erhverv er uforstående over for Kommissionens begrundelse for den manglende høring og konsekvensanalyse af forslaget, da Kommissionen allerede i 2024 i et refleksionspapir bebudede en række foranstaltninger, der skulle styrke landmændenes position i fødevarerforsyningskæden, herunder en retsakt, der skulle indføre nye regler om grænseoverskridende håndhævelse af UTP-direktivet.

Dansk Erhverv har den grundlæggende holdning, at retssikkerhed og effektiv håndhævelse er afgørende for et velfungerende indre marked. Det er således i høj grad afgørende, at man forud for indførelsen af nye regler sikrer sig, at man har fået al den information om de praktiske og økonomiske konsekvenser af den nye lovgivning, der er nødvendig, for at kunne udarbejde lovtæksten under hensyntagen til alle relevante faktorer. Dansk Erhverv er derfor stærkt kritisk overfor, at Kommissionen på trods af 9 måneders betænkningstid, undlader at gennemføre nogen form for forudgående høringsproces samt undlade at udarbejde en konsekvensanalyse af forslaget.

Kommissionens manglende forudgående høring samt utilstrækkelig forklaring på, hvorfor sådanne selvstændige regler er nødvendige, og hvorfor disse regler er så presserende, at Kommissionen end ikke kunne vente til efter revisionen af 2019-reglerne (forventet i slutningen af 2025), samt hvordan Kommissionen på trods af 9 måneder betænkningstid ikke mener, der er tilstrækkelig tid til en ordentlig høringsproces, er efter Dansk Erhvervs opfattelse en uacceptabel tilsidesættelse af europæiske virksomheders retssikkerhed.

I henhold til UTP-direktivets artikel 9 kan medlemsstaterne med henblik på at sikre en højere grad af beskyttelse, bevare eller indføre strengere bestemmelser, der har til formål at bekæmpe urimelig handelspraksis, end dem der er fastsat i UTP-direktivet, forudsat at disse nationale bestemmelser er forenelige med bestemmelserne for det indre markeds funktion. Dansk Erhverv finder, at medlemsstaterne har gjort rigeligt brug af denne mulighed, og at UTP-direktivet har – i stedet for at fremme harmonisering – skabt et kludetæppe af 27 lovgivninger med forskellige anvendelsesområder og regler. Eftersom reglerne om urimelig handelspraksis varierer meget mellem medlemsstaterne, frygter Dansk Erhverv, at nogle medlemsstater vil forsøge at bruge forordningen til at påtvinge operatører etableret i en anden medlemsstat deres strengere nationale regler, som ikke er harmoniseret på EU-plan, hvilket giver ekstraterritorial anvendelse af deres regler og fragmenterer det indre marked.

Det er ydermere efter Dansk Erhvervs opfattelse helt afgørende, at forslaget på ingen måde hverken begrænser eller forhindrer den frie konkurrence på det indre marked yderligere, herunder ved direkte eller indirekte at påvirke priser eller medføre flere eller øgede byrder for europæiske virksomheder.

Dansk Erhverv mener, at anvendelsen af ”anmodede” og ”anmodende” myndigheder samt anvendelse af ”the national rules of its Member State” and ”its national law” i forordningsforslaget, særligt i artikel 6 og 7, skaber unødigt usikkerhed omkring hvilke myndigheder, der får hvilke kompetencer, samt hvilke lands regler der skal finde anvendelse i en given situation. Dansk Erhverv mener, at det bør præciseres klart og tydeligt, hvilke myndigheder der er tale om og hvilket lands lovgivning der finder anvendelse. Det er for Dansk Erhverv helt afgørende, at eventuelle håndhævelsesskridt mod en dansk virksomhed, skal foretages af danske myndigheder og i overensstemmelse med dansk national lovgivning, ligesom forældelsesfrister i forhold til krav og lignende skal reguleres af dansk national lovgivning.

På baggrund af Kommissionens manglende forudgående høring og konsekvensanalyse, er det efter Dansk Erhvervs opfattelse ikke muligt at vurdere nødvendigheden af sådanne selvstændige regler. Dansk Erhverv er derfor på det foreliggende grundlag ikke enig i, at den grænseoverskridende håndhævelse af urimelige handelspraksisser ikke kan håndteres tilstrækkeligt af medlemsstaterne, specielt i sager med urimelig handelspraksis af udbredt grænseoverskridende karakter, samt at formålet med forslaget bedst kan indfries ved hjælp af regulering på EU-niveau.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Spørgsmålet om landbrugernes position i fødevarerforsyningskæden optager adskillige medlemsstater, og det må forventes, at der vil være en høj grad af tilslutning til Kommissionens forslag, omend nogle medlemsstater formentlig vil være bekymrede for administrative omkostninger for de håndhævende myndighederne og erhvervsøkonomiske omkostninger, som forslaget kan medføre.

Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser generelt forslaget velkomment. Regeringen finder det vigtigt, at der med forslaget kan etableres effektive samarbejdsrelationer mellem de håndhævende myndigheder, herunder i forhold til udveksling af information samt anvendelse heraf for at sikre en effektiv grænseoverskridende håndhævelse af reglerne. Regeringen finder det vigtigt, at de administrative byrder begrænses, og at Kommissionen tilvejebringer en konsekvensanalyse af forslaget. Regeringen finder det endvidere vigtigt, at karakteren af det nuværende direktiv om urimelig handelspraksis i fødevarerforsyningskæden som minimumsdirektiv ikke ændres, og at implementeringsgraden af direktivet fortsat skal være op til medlemsstaterne.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. **Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2021/2115 og (EU) 2021/2116 vedrørende styrkelse af landbrugernes position i fødevarerforsyningskæden**
KOM (2024) 577

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til forordning vedrørende styrkelse af landbrugernes position i fødevarerforsyningskæden. Ifølge forslaget må frivillige udtryk om landbrugsprodukter som "fair", "retfærdig" og "korte forsyningskæder" kun anvendes, hvis disse refererer til forhold, der kan styrke landbrugernes position. Forslaget indfører desuden obligatoriske skriftlige kontrakter ved overdragelse fra en producent til forarbejdningsled, distributør eller salgsled. Derudover foreslås en styrkelse af producentorganisationer og sammenslutninger af producentorganisationer og en udvidelse af forordningen om strategiske planers regler om støtte til frugt og grønt, herunder til unge landbrugeres investeringer. Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU negativt. Regeringen støtter en styrket markedsorientering af den fælles landbrugspolitik med så få markedsforvridende tiltag som muligt. Regeringen finder det vigtigt, at forslaget tilgodeser andelsvirksomheder. Regeringen finder det endvidere vigtigt, at de administrative byrder begrænses, og at Kommissionen tilvejebringer en konsekvensanalyse af forslaget. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. januar 2025 med henblik på information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2024) 577 af den 10. december 2024 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2021/2115 og (EU) 2021/2116 med hensyn til styrkelse af landmænds position i fødevarerforsyningskæden. Forslaget er oversendt til Rådet i en dansk sprogdugave den 13. januar 2025.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Sagen er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 27. januar 2025 med henblik på information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Forslaget er fremsat på baggrund af udfordringer, som landbrugere i EU har oplevet i de seneste år på grund af stigende inputpriser og inflation, der påvirker landbrugeres omkostninger og indkomst. Der henvises i begrundelsen for forslaget til Ruslands invasion af Ukraine, covid-pandemien samt stigende udgifter for landbrugere til at leve op til EU's bæredygtighedsstandarder. Forslaget skal blandt andet ses i lyset af et refleksionspapir, som Kommissionen præsenterede i marts 2024, hvori Kommissionen annoncerede, at den ville fremsætte forslag til at styrke landbrugernes position i fødevarerfordikæden. Ændringerne af forordning 1308/2013 om den fælles markedsordning består i en styrkelse af bestemmelserne om anvendelse af kontrakter, en styrkelse af producentorganisationer og sammenslutninger af producentorganisationer og endvidere en frivillig fødevarerinformation til forbrugere om forhold, der kan styrke landbrugernes position. Hertil kommer undtagelsesbestemmelser fra EU's konkurrenceregler i visse omstændigheder samt anvendelse af EU-midler til visse aktiviteter relateret hertil.

Med forslaget foreslås en ny bestemmelse om frivillig fødevarerinformation. Det foreslås, at "fair" og "retfærdig" eller lignende udtryk kun må anvendes om landbrugsprodukter, forudsat at disse udtryk bruges til at informere købere om eksisterende betingelser for tilrettelæggelse af produktion, distribution eller markedsføring, som bidrager til stabilitet og gennemsigtighed i landbrugernes relation til opkøbere i forsyningskæden og vedrører en retfærdig og rimelig afregning til landbrugeren. Det foreslås endvidere, at udtryk om "korte forsyningskæder" kun må anvendes, hvis udtrykket bruges til at informere købere om, at der er en direkte forbindelse mellem landbrugeren og den endelige forbruger af produktet, eller hvor der er tæt forbindelse og geografisk nærhed mellem landbrugeren og den endelige forbruger.

Anvendelse af disse udtryk er i dag reguleret i de generelle bestemmelser i fødevarerinformationsforordningen 1169/2013. Frivillig fødevarerinformation må ifølge fødevarerinformationsforordningen ikke vildlede forbrugeren, ikke være uklar eller forvirrende for forbrugeren og skal bygge på relevante videnskabelige oplysninger. Med forslaget foreslås der specifikke kriterier for anvendelse af disse konkrete frivillige udtryk.

De eksisterende bestemmelser i den fælles markedsordning om kontraktforhandlinger vedrørende mælk og mejeriprodukter ændres, således at kontrakter bliver obligatoriske og ikke som nu valgfri for medlemsstaterne at indføre regler om. Bestemmelsen udvides også til at vedrøre både mælk og mejeriprodukter og ikke som for indeværende kun mælk fra mælkeproducent til mejeri. Reglen foreslås også udvidet til at omfatte landbrugere, producentorganisationer og sammenslutninger af producentorganisationer på den ene side og mejerier, virksomheder og handlende på den anden side. Der kommer også en mulighed for medlemsstaterne til at fastsætte regler om, at andre end landbrugere, producentorganisationer og sammenslutninger af producentorganisationer, der leverer mælk og mejeriprodukter, kan være omfattet af kravet om kontrakter. I øvrigt ligner reglerne de regler, der ændres i den fælles markedsordnings bestemmelser om kontraktforhandlinger i andre sektorer. Der foreslås bestemmelser om, at medlemsstaterne til brug for aktørernes kontraktindgåelse af afregningspriser kan udarbejde objektive kriterier baseret på standardiserede omkostningsberegninger.

På samme måde skal leverancer af alle andre landbrugsprodukter end mælk og mejeriprodukter og sukker (sukker er allerede omfattet af krav om obligatoriske kontrakter) være omfattet af obligatoriske kontrakter. Det sker ved tilpasning af den fælles markedsordnings bestemmelser om kontrakter, der nu er frivillige for medlemsstaterne. Som for mælk og mejeriprodukter skal medlemsstaterne indføre medieringsorganer, der skal håndtere tilfælde, hvor parterne ikke kan blive enige om kontrakterne. Kontrakterne skal fastsætte en pris enten statisk eller beregnet ud fra kriterier fastsat i kontrakten. Der foreslås bestemmelser om, at medlemsstaterne til brug for aktørernes kontraktindgåelse af afregningspriser kan udarbejde objektive kriterier baseret på beregninger af produktion eller fødevareræddikæden. De skal også omhandle mængden af produkter, der skal leveres, og kontrakternes varighed. Kommissionen kan fastsætte gennemførelsesretsakter herom.

Der er både for mælk og mælkeprodukter og andre produkter en række undtagelser for kravet om obligatoriske kontrakter. Det vedrører de tilfælde, hvor producenten leverer til et andelsselskab eller en producentorganisation, som vedkommende er medlem af, hvor købere er en mikrovirksomhed eller lille virksomhed, som defineret i Kommissionens henstilling 2003/361, hvor betaling og leverance sker samtidig, samt endeligt hvor der er tale om gratis udlevering, eller hvor produkterne ikke er i en stand, hvor de kan sælges.

Medlemsstaterne har desuden mulighed for at beslutte, at kontrakter ikke kræves i visse tilfælde. Det første tilfælde er, hvor købet er for et mindre beløb fastsat af medlemsstaterne, dog højst 10.000 euro.

Det andet er, hvor det vedrører produkter, der er genstand for sæsonmæssige udsving i udbud og efterspørgsel eller fordærvelighed. Det tredje tilfælde er, hvor produkter er genstand for traditionel eller sædvanemæssig omsætning. Medlemsstaterne skal underrette Kommissionen om deres beslutninger herom.

Der foreslås desuden tilpasning af reglerne i den fælles markedsordning om producentorganisationer. Det fremgår af forslaget, at producentorganisationer eksplicit også kan omfatte økologiske produkter. Der indføres desuden en bestemmelse om, at producentorganisationer, der ikke er anerkendte, herunder andelsselskaber, vil kunne udføre de samme foranstaltninger, der fraviger EU's konkurrenceregler i artikel 101, stk. 1 i TEUF som anerkendte producentorganisationer.

Endvidere vil sammenslutninger for producentorganisationer også kunne udføre de samme foranstaltninger som producentorganisationer, inklusive de der fraviger EU's konkurrenceregler i artikel 101, stk. 1 i TEUF. I givet fald må andelen af sammenslutningens andele af en givet medlemsstats produktion ikke overstige 33 pct. Vedrørende producentorganisationers vedtægter foreslås indføjet en bestemmelse om, at der skal være regler i vedtægterne, der giver medlemmerne mulighed for at føre demokratisk kontrol med foreningerne, inklusive regnskaber og budget.

Desuden udvides den eksisterende bestemmelse i den fælles markedsordning om, at producentorganisationer m.v. kan fravige EU's konkurrenceregler i artikel 101, stk. 1 i TEUF, til at omfatte små bedrifter primært familiebedrifter og til at tiltrække unge producenter og forbedre arbejdsforhold og arbejdssikkerhed på landbrugsvirksomheder og forarbejdningsvirksomheder. Endvidere ændres den fælles markedsordnings bestemmelser således, at der i perioder med alvorlig uligevægt på markederne kan ydes støtte fra EU's landbrugsreserve til aftaler og afgørelser indgået af producentorganisationer m.v. i forhold til bl.a. tilbagekøb, gratis uddeling af deres produkter, forarbejdning, privat oplagring, fælles salgsfremstød og aftaler om kvalitetskrav, forudsat at sådanne aftaler og afgørelser ikke underminerer det indre markeds funktion. I den anledning foreslås Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 (den horisontale forordning) tilpasset med henblik på at kunne yde sådan støtte.

Endvidere indeholder forslaget en ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 (forordningen om strategiske planer). Ændringen vedrører støtte til frugt- og grøntsektoren i medfør af sektorinterventionerne. Her kan der ydes støtte til driftsprogrammer til producentorganisationer, herunder investeringer i materielle og immaterielle aktiver, der kan stilles til rådighed for medlemsvirksomhederne. Forslaget giver mulighed for en forhøjet støtte fra 50 pct. til 60 pct., hvis organisationsgraden blandt frugt- og grøntproducenter i en medlemsstat har været under 10 pct. baseret på produktionens størrelse i de tre foregående år, før driftsprogrammet blev iværksat. Det bliver desuden muligt at øge støtten fra 50 pct. til 60 pct., hvor målsætningen er planlægning af produktionen m.v., koncentration af udbuddet m.v. eller forbedring af konkurrenceevnen, og hvor interventionstypen er investering i materielle og immaterielle aktiver, der stilles til rådighed for en ung eller nyetableret producent. Det bliver endvidere muligt i driftsprogrammerne at hæve støtten fra 50 pct. til 70 pct. i tilfælde af ugunstig vejr, naturkatastrofer og angreb af plantesygdomme og skadedyrsangreb.

Endelig foreslås en ændring af forordning 2021/2115, således at medlemsstaterne fra 2025 i forbindelse med ændring af deres strategiske planer inden for den fælles landbrugspolitik kan vælge at støtte interventioner i andre sektorer end biavl, frugt og grønt, vin, olivenolie og humle med op til 6 pct. af deres direkte støtte i stedet for de nuværende 5 pct.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget behandles i Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg, der er ledende udvalg.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Lov nr. 407 af 25. april 2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget kan medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget om obligatoriske kontrakter forventes ikke umiddelbart at få EU-budgetvirkning, men de foreslåede muligheder for forøgelse af støtteloftet for støtte til frugt- og grøntsektoren vil potentielt kunne medføre øgede udgifter, hvis forøgelsen medfører øget anvendelse af ordningen, der ikke har faste tildelelser til medlemsstaterne, men en mulighed for støtte på normalt 4,1 pct. af den pågældende producentorganisations omsætning og således ikke nogen absolut øvre grænse. Det kan i mindre omfang have nationale statsfinansielle konsekvenser eller administrative konsekvenser, hvis regler om obligatoriske kontrakter skal håndhæves nationalt, og der skal etableres medieringsorganer samt eventuel udarbejdelse af objektive kriterier til fastlæggelse af afregningspriser i kontrakter. Såfremt der bliver krav om tilsyn med kontraktudstedelser, vil dette kunne få administrative omkostninger for myndighederne. Den foreslåede bestemmelse om frivillig fødevareinformation forventes ikke at få statsfinansielle eller administrative konsekvenser, idet vurderingen af, hvorvidt udtrykkene "fair" og "retfærdig" samt "korte forsyningskæder" er i overensstemmelse med de specifikke krav angivet i forslaget, ikke forventes at kræve flere ressourcer end dem, der skal anvendes i den nuværende vildledningsvurdering. De konkrete frivillige udtryk anvendes desuden ikke i nævneværdigt omfang på nuværende tidspunkt, og det forventes ikke, at forslaget vil medføre en større anvendelse af udtrykkene i fremtiden. Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter som udgangspunkt afholdes inden for de berørte ministers eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget vil formentlig i et vist omfang have erhvervsøkonomiske konsekvenser. Udarbejdelse og forhandling af kontrakter kan, hvor man ikke hidtil har anvendt kontrakter, medføre udgifter og administrative omkostninger for de involverede. Omfanget vil i høj grad afhænge af, hvor stort omfang anvendelsen af kontrakter vil få, henset til usikkerhed om omfanget af undtagelserne i forhold til kravet om obligatoriske kontrakter.

En nærmere vurdering af forslagets økonomiske konsekvenser i Danmark udestår.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU.

Høring

Sagen har været i høring på høringsportalen og er sendt i høring i § 2-udvalget (landbrug) og i Det Rådgivende Fødevareudvalgs EU-underudvalg.

Landbrug & Fødevarer er uforstående over for, at forslaget er udarbejdet uden forudgående konsekvensanalyse og uden at tage højde for mejerisektorens behov i de enkelte medlemsstater. Derfor afviser Landbrug & Fødevarer Kommissionens forslag til målrettede ændringer af den fælles markedsordning for artikel 148. Forslaget vil ikke opnå den tilsigtede effekt af styrkelse af landmændenes position i fødevarerekæden, i stedet vil det føre til øget bureaukrati og unødvendige og byrdefulde regler frem for afbureaukratisering.

Landbrug & Fødevarer støtter løbende formålet med mælkepakkebestemmelserne i den fælles markedsordning og anerkender det pres, der kommer fra et volatilt verdensmarked, der i øjeblikket er udfordret af inflation, konflikter og post-pandemiubalancer. Landbrug & Fødevarer advarer mod at åbne mælkepakken, herunder den fælles markedsordnings bestemmelser om kontrakter og producentorganisationer, da det vil kunne omgå sit formål og effektivt svække mælkeproducenterne. Den eksisterende lovgivning af mælkepakken i den fælles markedsordning er en gennemprøvet ramme, der giver en god og samlet ramme til at sikre retfærdighed for landmændene i fødevarerforsyningskæden. Frivillige aftaler om kontrakter er fortsat afgørende, da det advokerer for en markedsorienteret tilgang inden for mælkesektoren. Landbrug & Fødevarer er derfor modstander af nye reguleringsinitiativer på EU-plan, som bedst afgøres gennem decentraliseret beslutningstagning mellem mælkeproducenter og mejerier i medlemsstaterne.

Landbrug & Fødevarer fremhæver, at den eksisterende artikel 148 giver en minimumsbeskyttelse for dem, der ikke er medlemmer af et andelsselskab eller anden organisation, og samtidig respekteres den demokratiske andelsstruktur. Dertil bør produktionsomkostninger helt udelukkes. Der bør ikke gribes ind i landmændenes frihed til at etablere en forretningsmodel for aflønning baseret på markedsafkast eller for private mejeriselskaber. En øget rapportering af markedsinformation vil pålægge ekstra administration og være en ekstra byrde for landmændene. Landbrug & Fødevarer kan ikke se, hvilken merværdi der er for landmændene ved tilføjelse heraf. Prismodellen for andelsselskaber er fuldstændig gennemsigtig for dens ejere. At inkludere elementer af markeds- og omkostningsforhold i kontrakter vil underminere den forretningsmodel, som landmændene i andelsselskaberne er blevet enige om. Derudover har det potentiale til at underminere andelsselskabet i stedet for at give dem muligheden for at handle på markedsvilkår, hvor prisen bliver fastsat. Andelsvedtægter er anerkendt som et fuldt ud lige alternativ til individuelle juridiske kontrakter og griber ikke ind i landmændenes frihed til at etablere en forretningsmodel baseret på vederlag på markedsafkast.

Desuden påpeger Landbrug & Fødevarer vigtigheden i, at andelsselskaber, producentorganisationer mv., som har en intern demokratisk struktur, er undtaget fra de betingelser og krav, der er fastsat i artikel 148, stk. 4 (i), (ii), (iii) og (iv).

Dertil finder Landbrug & Fødevarer det bekymrende over ændringerne til artikel 168. I Danmark har svineslagteribranchen et velfungerende system med frivillige kontrakter og priserne fastsættes ugentligt ud fra den givne markedssituation. Ordningen bør derfor alene være frivillig for de enkelte medlemsstater at bruge eller lade være. Kommissionens forslag (stk 4 stk. c (i) indeholder bl.a. krav om statiske priser uden at anføre hvad det betyder, eller referencer til objektive indikatorer, produktionsomkostninger m.v. Det står i Danmark frit for den enkelte leverandør at vælge det slagteri, som de ønsker at lave aftale med. For andelsselskaber er der nogen bindingsregler der skal overholdes, men det er landmændenes eget selskab, hvorfor det Landbrug & Fødevarer undres over, at andelsselskaber overhovedet er omfattet af forslaget.

Landbrug & Fødevarer kan ikke, se at de foreslåede krav som anført i artikel 168 (særligt stk. 4-8) på nogen måde kan bidrage til andet end mere bureaukrati og ekstra byrder for både leverandører og slagterier.

Landbrug & Fødevarer påpeger vigtigheden af fortsatte muligheder for at forhandle kontrakter og priser for sukkerroedyrkerne ikke forringes.

Dansk Erhverv er uforstående over for Kommissionens begrundelse for den manglende høring og konsekvensanalyse af forslaget, da Kommissionen allerede i marts 2024 i et refleksionspapir, bebudede en række foranstaltninger, der skulle styrke landmændenes position i fødevareforsyningskæden, herunder en målrettet ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013 og tilhørende forordninger om den fælles landbrugspolitik.

Dansk Erhverv har den grundlæggende holdning, at europæiske virksomheders retssikkerhed er afgørende for et velfungerende indre marked. Det er således i høj grad afgørende, at man forud for indførelsen af nye regler, sikrer sig, at man har fået al den information om de praktiske og økonomiske konsekvenser af den nye lovgivning, der er nødvendig for at kunne udarbejde lovtæksten under hensyntagen til alle relevante faktorer. Dansk Erhverv er derfor stærkt kritisk overfor, at Kommissionen på trods af 9 måneders betænkningstid undlader at gennemføre nogen form for forudgående høringsproces samt undlade at udarbejde en konsekvensanalyse af forslaget.

Det er ydermere efter Dansk Erhvervs opfattelse helt afgørende, at forslaget på ingen måde hverken begrænser eller forhindrer den frie konkurrence på det indre marked yderligere, herunder ved direkte eller indirekte at påvirke priser eller medføre flere eller øgede byrder for europæiske virksomheder.

I forhold til den ændrede artikel 88a om fakultative vilkår for kommercielle regler støtter Dansk Erhverv, at selvom medlemsstater kan have yderligere betingelser for disse definitioner, skal medlemsstaterne acceptere produkter, der bruger disse udtryk, hvis disse produkter er lovligt fremstillet eller markedsført i andre medlemsstater.

I forhold til de ændrede artikler 152 og 153 om producentorganisationer finder Dansk Erhverv det ikke umiddelbart klart, hvordan købere skal vide, at en gruppe landmænd er en legitim producentorganisation, hvis producentorganisationer ikke længere skal anerkendes af medlemsstaterne. Dansk Erhverv støtter, at detailhandlere og/eller grossister kan kontakte individuelle medlemmer af en producentorganisation direkte for at få oplysninger om bæredygtighed (f.eks. emissioner).

I forhold til de ændrede artikler 148 og 168 om kontraktuelle forhold fremhæver Dansk Erhverv, at forslaget medfører et obligatorisk krav om skriftlige kontrakter for salg omfattede landbrugsprodukter fra landmand og/eller producentorganisation til alle købere, herunder grossister og detailhandel. Kontrakten skal, ud over at være skriftlig, indgås på forhånd og indeholde oplysninger om en række specifikke punkter, herunder om pris, kvantitet og kvalitet, kontraktens varighed, tidspunktet for levering, betalingsbetingelser og procedure, arrangementer for afhentning/levering af produktet, samt regler gældende for force majeure.

Det er ydermere efter Dansk Erhvervs opfattelse helt afgørende, at forslaget på ingen måde hverken begrænser eller forhindrer den frie konkurrence på det indre marked yderligere, herunder ved direkte eller indirekte at påvirke de priser, som købere i landbrugs- og fødevareforsyningskæden skal betale for de omfattede produkter. Priser – ligesom andre vilkår i aftaler – forhandles traditionelt på længere kontrakter end 6 måneder, hvilket giver sikkerhed for alle parter i fødevareforsyningskæden, herunder i sidste ende for forbrugere, der dermed får en vis sikkerhed mod pludselige prisstigning, samt forsyningssvigt.

Dansk Erhverv støtter, at forslaget indeholder en række undtagelser fra ovennævnte krav, herunder hvis den første køber er en mikro- eller SMV-virksomhed, samt muligheden for nationale undtagelser ved bl.a. leveringer under 10.000 euro, sæsonbestemte varer samt varer med udbuds- og/eller efterspørgselsudsving. Medlemsstater kan i medfør af forslaget kræve, at kontrakter skal registreres forud for levering af produktet. Sådanne kontraktregistre findes allerede i nogle medlemsstater, f.eks. i Spanien, og skaber efter Dansk Erhverv forståelse en enorm administrativ byrde for detailhandlere og grossister, som har tusindvis af kontrakter. Dansk Erhverv kan derfor ikke støtte et sådant krav.

Dansk Erhverv finder det afgørende, at forordningsforslaget på ingen måde hverken begrænser eller forhindrer den frie konkurrence på det indre marked yderligere, herunder ved direkte eller indirekte at påvirke priser eller medføre flere eller øgede byrder for europæiske virksomheder, f.eks. ved krav om skriftlighed eller indførelse af kontraksregistre.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Spørgsmålet om landbrugernes position i fødevarerforsyningskæden optager adskillige medlemsstater, og det må forventes, at der vil være en høj grad af tilslutning til forslaget blandt medlemsstaterne. Nogle medlemsstater vil formentlig være bekymrede for de administrative omkostninger for virksomhederne og myndighederne, som kravet om obligatoriske kontrakter kan medføre, ligesom det forventes, at der også vil være opmærksomhed på, at f.eks. andelsejede virksomheder ikke påvirkes negativt.

Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter en styrket markedsorientering af den fælles landbrugspolitik med så få markedsforvridende tiltag som muligt. Regeringen arbejder for, at landbrugssektoren styrkes gennem et velfungerende indre marked, og at der sikres lige konkurrencevilkår på tværs af medlemsstaterne. Det er vigtigt for regeringen, at det grundlæggende princip om aftalefrihed respekteres. Det er endvidere vigtigt for regeringen, at forslaget tilgodeser etablerede samarbejder mellem primærproducenter, som f.eks. i andelsejede virksomheder, idet andelsstrukturen er en måde at forbedre landbrugernes position i fødevarerforsyningskæden. Regeringen finder det desuden vigtigt, at de administrative byrder begrænses, og at Kommissionen tilvejebringer en konsekvensanalyse af forslaget.

Regeringen finder det positivt, at der med forslaget skabes flere muligheder og incitamenter for producenterne til frivilligt at gå sammen i sammenslutninger, da det styrker deres position i fødevarerforsyningskæden. Regeringen finder det positivt, at forslaget forbedrer mulighederne for at yde støtte til unge landbrugere og gartneres investeringer.

Regeringen finder, at de gældende bestemmelser i fødevarerinformationsforordningen 1169/2011 om frivillig fødevarerinformation er tilstrækkelig, og at der ikke bør fastsættes specifikke regler for anvendelse af udtryk som "fair" og "retfærdig" og "korte forsyningskæder".

Regeringen finder, at anvendelse af skriftlige kontrakter ikke bør gøres obligatorisk, idet regeringen finder, at de eksisterende regler om skriftlige kontrakter er fuldt ud tilstrækkelige, og at det fortsat skal være op til medlemsstaterne at fastsætte nærmere regler herom. Regeringen finder det vigtigt, at producenter, som via medlemskab af en andelsvirksomhed leverer hertil, undtages fra krav om anvendelse af skriftlig kontrakt.

Regeringen er skeptisk over for lempelser af konkurrencereglerne og vil arbejde for at begrænse muligheden for at yde støtte fra landbrugsreserven til aftaler, der fraviger konkurrencereglerne i krisesituationer.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.